

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE,
INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN, DIGITALISERING EN FACILITAIR
MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – februari 2025

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maand februari.

1. Discussies voorbij maand in de (Europese) Raad

1.1 Ministers bespreken de instrumenten die fundamentele waarden van de EU waarborgen

Op 25 februari 2025 vond in Brussel de Raad Algemene Zaken plaats. De Raad begon met een minuut stilte ter herdenking van de Russische inval in Oekraïne en het begin van de grootschalige aanvalsoorlog 3 jaar geleden. De Raad startte de voorbereidingen voor de Europese Raad op 20 en 21 maart 2025 met een bespreking van de geannoteerde ontwerpagenda. Tijdens een informele lunch wisselden de ministers van gedachten over instrumenten en processen om de naleving van de fundamentele waarden te waarborgen. Veel lidstaten, waaronder België, onderschreven het belang van de rechtsstaat als een van de fundamentele waarden van de EU. Ze verwezen ook naar het belang van het conditionaliteitsregime ter bescherming van de EU-begroting, waarmee de EU in staat wordt gesteld betalingen op te schorten of financiële sancties te treffen.

1.2 Amerikaanse tariefdreigingen en India-EU Trade and Technology Council

De dreiging van tariefmaatregelen vanuit de VS is in februari verder toegenomen. Het is inmiddels bevestigd via een presidentiële proclamatie dat er tarieven zullen worden ingevoerd op aluminium en staal. Deze zijn ingegaan op 12 maart. De Europese Commissie zal tegenmaatregelen nemen, maar heeft voorlopig nog geen details vrijgegeven over hoe die tegenmaatregelen er zullen uitzien. In februari dreigde president Trump bovendien met het opleggen van wederkerige tarieven, waaronder 25% op auto's, farmaceutische producten en chips, alsook 25% op Europese producten. Het is echter nog niet duidelijk welke tarieven effectief zullen worden opgelegd en wanneer. De Amerikaanse minister voor handel, Howard Lutnick, zou tegen 1 april een studie opleveren over de maatregelen. Verder vonden eind februari zowel een India-EU Trade and Technology Council als een 'College-to-government' bezoek plaats. Hoewel deze zaken los staan van de lopende onderhandelingen over een handelsakkoord, is er toch de hoop dat dit de handelsonderhandelingen positief zal beïnvloeden.

1.3 Europese ministers bespreken de industriële en handelspolitiek tijdens informele raad in Warschau

Op 3 en 4 februari vond in Warschau de informele gezamenlijke Raad Mededingingsvermogen (Industrie & Interne Markt) en Handel plaats, waar zowel de ministers bevoegd voor Industrie en Interne Markt, als voor Handel aan deelnamen. Deze nieuwe dubbele formatie stond de deelnemers toe om een diepgaand debat te houden over de samenhang tussen het Europese industrie- en handelsbeleid, en over de prioriteiten in de Clean Industrial Deal. De lidstaten pleitten voor een gecoördineerd beleid, dat interne competitiviteit versterkt en handelsmaatregelen inzet om het globale gelijke speelveld te vrijwaren. Daarnaast hielden de ministers een lunchgesprek over prioritaire sectoren voor de integratie van de kandidaat-lidstaten in de Europese waardeketens, waar o.a. het belang van kritieke grondstoffen, energie, spoorwegen de ICT sector onderlijnd werden. Ten slotte vond een werksessie plaats over de toekomst van de trans-Atlantische relaties, waar er gepleit werd voor een strategische, holistische en transactionele aanpak ten aanzien van de nieuwe VS administratie. Er was consensus over de nood aan een constructieve handelsrelatie, doch bestond er onenigheid over hoe proactief de EU zich moet opstellen in het maken van toegevingen richting de VS. Tijdens deze gezamenlijke informele Raad was minister-president Diependaele aanwezig om België te vertegenwoordigen voor het luik Industrie & Interne markt. Wat het handelsluik betreft, gebeurde de vertegenwoordiging op federaal niveau. Ter voorbereiding van de informele Raad nam Vlaanderen deel aan een gezamenlijk intra-Belgisch overleg om de spreekpunten af te stemmen voor beide onderdelen.

1.4 Bespreking van de Global Gateway en geopolitieke ontwikkelingen tijdens de Informele Raad Ontwikkelingsbeleid

Op 10 en 11 februari 2025 vond de informele Raad Buitenlandse Zaken voor Ontwikkelingssamenwerking plaats in Warschau. Voorafgaand aan de Raad stonden tijdens een werkdiner de Global Gateway op de agenda, alsook geopolitieke ontwikkelingen en de rol van ontwikkelingshulp in het externe beleid van de EU. De Global Gateway biedt voor België en Vlaanderen interessante opportuniteiten. Het is hierbij belangrijk om een goed evenwicht te vinden tussen de harde (infrastructuur) component en de zachte component (gezondheid, onderwijs, menselijk kapitaal), met bijvoorbeeld wederzijds voordelige partnerschappen in het kader van de EU Globale Gezondheidsstrategie. Voor de gewenste opschaling van Global Gateway dienen blijvende inspanningen gedaan te worden om de coördinatie en outreach naar bedrijfssectoren te versterken. Tijdens de Raad werd verder gesproken over de werkmethoden van de Informele Raad, en over de prioriteit onder het Pools voorzitterschap van weerbaarheid in partnerlanden, gevoed door de case studies over Mauritanië, Syrië en Oekraïne. Ten slotte sprak de Raad over de aankomende VN-topconferentie Financing for Development (FfD4).

1.5 België stelt beleidsprioriteiten voor op Eurogroep

Op 17 februari 2025 gaf de Bulgaarse minister van Financiën een toelichting aan de Eurogroep over de voortgang van Bulgarije richting toetreding tot de eurozone. In het kader van het Europees Semester, bespraken de ministers de ontwerpaanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone, waarin concurrentievermogen, weerbaarheid, en macro-economische stabiliteit centraal staan. De aanbeveling werd uiteindelijk goedgekeurd tijdens de Raad ECOFIN van 18 februari. Verder keurde de Eurogroep het werkprogramma tot juli 2025 goed. De focus ligt op vijf prioriteiten, namelijk de coördinatie van het begrotings- en economische beleid, de kapitaalmarktunie, de bankenunie, het concurrentievermogen en de euro (zowel de internationale rol ervan als de digitale euro). Tot slot deelde de Belgische federale vicepremier en minister van Begroting, Vincent Van Peteghem, die België deze legislatuur in de Eurogroep zal vertegenwoordigen, de beleidsprioriteiten van de nieuwe federale regering.

1.6 Eerste ministeriële gedachtewisseling over het Meerjarig Financieel Kader na 2027

Op 17 en 18 februari vond de informele Raad Algemene Zaken plaats in Warschau. De Raad wisselde samen met kandidaat-lidstaten van gedachten over de ervaringen met hybride dreigingen, de effecten hiervan en mogelijke steun- en tegenmaatregelen. Verschillende EU-lidstaten, waaronder België, onderlijnden het belang van robuuste democratische instellingen, een solide onafhankelijke rechtsstaat, vrije en onafhankelijke pers, en een sterk maatschappelijk middenveld. De ministers wisselden voor de eerste keer van gedachten over het volgend Meerjarig Financieel Kader (MFK) na 2027. De Europese Commissie presenteerde haar mededeling waarin het proces richting de MFK-voorstellen uiteengezet werd. Lidstaten zijn het eens dat concurrentievermogen, defensie en migratie belangrijke prioriteiten zijn. Andere punten die door de lidstaten breed worden gedeeld zijn de voortzetting van de steun voor Oekraïne en de noodzakelijke mobilisatie van privékapitaal. Over de ambities van het cohesiebeleid en, in mindere mate, het gemeenschappelijk landbouwbeleid, en over het creëren van nieuwe eigen middelen van de EU, waren de meningen van de lidstaten verdeeld.

1.7 ECOFIN bespreekt concurrentievermogen en keurt wijziging aan Belgisch RRF-plan goed

Op de Raad Economische en Financiële Zaken (ECOFIN) van 18 februari 2025 bespraken de ministers van Financiën het Kompas voor het Concurrentievermogen, de strategie van de Europese Commissie om de concurrentiepositie van de EU te verbeteren die op 29 januari werd gepresenteerd. Ze waren het eens over de noodzaak om actie te ondernemen, vooral met betrekking tot kmo's en scale-ups, en de nood aan administratieve vereenvoudiging. Daarnaast keurden de ministers richtsnoeren goed voor de EU-begroting van 2026, die de Commissie als leidraad zal gebruiken bij de opstelling ervan. Ook werd een aanbeveling aangenomen over de kwijting voor de uitvoering van de EU-begroting van 2023. In het kader

van de implementatie van het nieuwe EU-kader voor economische governance, nam de Raad aanbevelingen aan ter goedkeuring van het Hongaarse budgettaire-structurele plan voor de middellange termijn en in het kader van de buitensporigtekortprocedure van Hongarije. De Raad heeft ondertussen aanbevelingen aangenomen over 22 van de 27 budgettaire-structurele plannen. Voor vijf lidstaten, waaronder België, is dat nog niet het geval. Verder keurde de Raad de aanpassing goed van het Belgische plan voor Herstel en Veerkracht. Concreet werden twee mijlpalen van het project 'Digitalisering van de Vlaamse overheid' gewijzigd.

1.8 Geopolitieke toestand beroert landbouwmarkten

Tijdens de Raad Landbouw van 24 februari bogen de landbouwministers van de EU-lidstaten zich over de marktsituatie van de sector. Landbouwcommissaris Hansen gaf een stand van zaken van hoe de deelsectoren het doen. Daaruit bleek dat, globaal genomen, de landbouwmarkten vrij stabiel zijn. Dit betekent echter niet dat er geen bezorgdheden zijn. Meerdere lidstaten hebben te lijden gehad onder moeilijke weersomstandigheden of dierziektes. Daarnaast is de impact van geopolitieke evoluties een punt van zorg, zowel voor de Europese Commissie als voor de lidstaten. De situatie in de Verenigde Staten werd door veel landbouwministers vermeld, maar ook de Chinese maatregelen tegen de zuivelsector of de heronderhandeling van het handelsakkoord met Oekraïne baarden de lidstaten zorgen. Verder waren meerdere ministers beducht voor de impact van het nieuwe sanctiepakket tegen Rusland en Wit-Rusland, dat tarieven bevat op de invoer van chemische meststoffen. In deze context is het voor Vlaanderen belangrijk om voldoende aandacht te blijven hebben voor de mogelijke impact op de inputprijzen voor de landbouwers van deze tarifiering. Bijgevolg moet er voldoende ingezet worden op diversificatie van handelsstromen en alternatieven om de impact voor de landbouwers in te perken.

1.9 Raad Buitenlandse Zaken neemt 16e sanctiepakket tegen Rusland aan

Tijdens de Raad Buitenlandse Zaken van 24 februari benadrukten de ministers van Buitenlandse Zaken de nauwe verbondenheid tussen de EU en Oekraïne, waarbij het belang van militaire en financiële steun werd onderstreept. De EU moet haar defensie-industrie opschalen en financiële middelen mobiliseren om haar strategische autonomie te versterken. Het 16e sanctiepakket werd goedgekeurd, terwijl Hongarije opnieuw terughoudend was en aandrang op snelle vredesonderhandelingen. In het Midden-Oosten werd de voorbereiding van de 9e conferentie over Syrië in Brussel op 17 maart besproken, evenals de herziening van sectorale sancties. De EU blijft haar steun aan UNRWA en de missie in Rafah handhaven en pleit voor een evenwichtige relatie met Israël en Palestina. In Libanon zal een EU-steunpakket van 60 miljoen euro voor de strijdkrachten operationeel worden deze zomer. De verslechterende situatie in de Democratische Republiek Congo baart zorgen, met een dreigende regionale oorlog. De EU veroordeelt de Rwandese agressie en schort de veiligheidsdialoog met Rwanda op. In Georgië wordt een steeds autoritairder beleid gevoerd onder de partij "Georgian Dream", met vijandige communicatie richting de EU. De Unie verdrievoudigt haar steun aan het maatschappelijk middenveld en blijft sancties overwegen, al blijft daarover verdeeldheid onder de lidstaten. Hongarije viel op door scherpe kritiek op de EU-steun aan de Georgische oppositie.

2. Ontwikkelingen inzake EU-regelgeving

2.1. Commissievoorstellen

In februari 2025 werden twee voorstellen van richtlijnen gepubliceerd.

- voorschriften inzake sustainability reporting en due diligence door bedrijven
- de data vanaf wanneer de lidstaten bepaalde eisen inzake sustainability reporting en due diligence voor bedrijven moeten toepassen

In februari 2025 werden zeven voorstellen van verordening gepubliceerd.

- De douanerechten die van toepassing zijn op de invoer van bepaalde goederen van oorsprong uit, of direct of indirect uitgevoerd uit de Russische Federatie en de Republiek Belarus
- een kortere afwikkelingscyclus in de Unie
- Insolventieprocedures
- partnerschapsovereenkomst inzake visserij tussen de Republiek Ivoorkust en de Europese Gemeenschap
- de verhoging van de efficiëntie van de EU-garantie uit hoofde van Verordening (EU) 2021/523 en de vereenvoudiging van de rapportageverplichtingen
- de vereenvoudiging en versterking van het carbon border adjustment mechanism
- Horizon Europe – the Framework Programme for Research and Innovation en tot intrekking van Verordening (Euratom) nr. 2021/765 van de Raad

2.2. Aangenomen richtlijnen

In februari 2025 werden twee aangenomen richtlijnen gepubliceerd:

- de bijwerking van de lijst van defensiegerelateerde producten om deze in overeenstemming te brengen met de bijgewerkte gemeenschappelijke EU-lijst van militaire goederen van 19 februari 2024
- het elektronische certificaat van vrijstelling van belasting over de toegevoegde waarde

2.3. Omzetting EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde

In bijlage II staat een stand van zaken van de omzetting van EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde.

Vlaams scorebord

De Europese Commissie publiceert éénmaal per jaar een scorebord. Het scorebord van de Europese Commissie is een rapport van de omzettingsprestaties van de 27 lidstaten, met inbegrip van België. Deze gegevens worden meegenomen tijdens de samenstelling van het “Vlaams scorebord”.

Vlaams scorebord juni 2025

Het Vlaams scorebord van juni 2025 telt 10 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten. Hiervan is 1 richtlijn reeds omgezet.

Vlaams scorebord december 2025

Het Vlaams scorebord van december 2025 telt 5 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten. Hiervan is 1 richtlijn reeds omgezet.

Vlaams scorebord juni 2026

Het Vlaams scorebord van juni 2026 telt 17 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

2.4. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid moest in februari 2025 nog maatregelen nemen in 17 inbreukdossiers (= de *lopende* inbreukdossiers). Het gaat om:

- 6 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen
- 11 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

De Vlaamse overheid was in februari 2025 betrokken in 20 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (= de *afgeronde* inbreukdossiers). Het gaat om:

- 15 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen
- 5 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

Overzichtstabel - stand van de procedure van de *lopende* inbreukdossiers:

Stand van de procedure	29. 02. 202 4	31. 03. 202 4	30. 04. 202 4	31. 05. 202 4	30. 06. 202 4	31. 08. 202 4	30. 09. 202 4	31. 10. 202 4	30. 11. 202 4	31. 12. 202 4	31. 01. 202 5	28. 02. 202 5
Ingebrekestellingen	10	9	7	7	7	7	6	7	9	9	8	8
Met redenen omklede adviezen	9	9	10	10	10	9	8	8	8	8	5	9
Dagvaardingen	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	3	3
Eerste veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ingebrekestellingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dagvaardingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tweede veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal aantal inbreukdossiers	20	19	18	18	18	17	16	17	19	19	16	17

Meer informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Matthias DIEPENDAELE

Minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en
Facilitair Management